

Fylkesmannen i Østfold

Kommunal- og regionaldepartementet

Postboks 8112 Dep
0032 OSLO

Juridisk avdeling

Deres ref.: 12/2689

Vår ref.: 2012/8187 329 GHJ

Vår dato: 26.2.2013

Høringsuttalelse - forslag til endringer i kommuneloven og offentleglova - innbyggerinitiativ, revisors taushetsplikt, utsatt offentlighet

Vi viser til høringsbrev datert 26.11.2012 med høringsnotat om forslag til endringer i kommuneloven og offentleglova.

Fylkesmannen i Østfold vil knytte noen kommentarer til punktene i høringsnotatet.

For enkelthets skyld bruker vi uttrykkene kommune og kommunestyre som felles betegnelse for kommune/fylkeskommune og kommunestyre/fylkesting.

Pkt. 2 om innbyggerinitiativ

Vi synes det er en god idé å endre overskriften i kommuneloven § 39a fra ”innbyggerinitiativ” til ”innbyggerforslag”. Endringen er, slik vi ser det, i tråd med klarspråksatsingen i det offentlige.

Vi slutter oss til departementets vurdering av at kommunestyret selv bør ta stilling til om forslaget gjelder kommunens virksomhet. Videre slutter vi oss til forslaget om at vurderingen av hvorvidt et forslag har samme innhold som et tidligere forslag, eller om det har samme innhold som en sak som er behandlet i samme valgperiode, skal foretas av kommunestyret. Viktige demokratihensyn støtter opp under at disse spørsmålene avgjøres av de folkevalgte, og ikke av administrasjonen i kommunen.

Vi benytter anledningen til å påpeke at det kan være nødvendig med enkelte oppdateringer av departementets veileder H-2149 om innbyggerinitiativ, også uavhengig av de foreslåtte endringene. Den teknologiske utviklingen har gått raskt siden veilederen ble utgitt i 2004. Vi ønsker at departementet presiserer nærmere hvilke krav som skal stilles til underskrifter fra forslagsstillerne, for eksempel ved bruk av sosiale medier.

Fylkesmannen i Østfold fikk i 2012 spørsmål fra en privatperson om det kunne fremmes forslag etter § 39a om at kommunestyret skal ta stilling til om det skal avholdes rådgivende lokal folkeavstemning etter § 39b om et spørsmål som gjelder kommunens virksomhet. I saker som skaper stort lokalt engasjement, antar vi at forslagsstillerne ofte vil ønske at det avholdes en lokal folkeavstemning. Professor i offentlig rett, Jan Fridthjof Bernt, har i forbindelse med en forelesning i kommunalrett uttalt at et innbyggerinitiativ vil kunne gå ut

på å foreslå at kommunestyret skal ta stilling til om det skal avholdes lokal folkeavstemning. Vi kan ikke se at dette spørsmålet er omtalt i gjeldende veileder.

I veilederen er det på side 6 presisert at avgjørelser som fattes etter § 39a kan være gjenstand for lovlighetskontroll etter § 59. Vi ønsker en presisering av om også avgjørelser som gjelder *avvisning* av et innbyggerinitiativ er gjenstand for lovlighetskontroll.

Pkt. 3 om revisors taushetsplikt

Fylkesmannen i Østfold er positiv til forslaget om å endre kommuneloven § 78 nr. 7 slik at revisors taushetsplikt skal følge av forvaltingsloven §§ 13 til 13 e. Etter vår oppfatning er det ikke nødvendig med en strengere taushetsplikt for revisorer enn den som følger av forvaltingslovens bestemmelser.

Pkt. 4 om utsatt innsyn etter offentleglova § 5

Fylkesmannen i Østfold ser positivt på forslaget til endring av offentleglova § 5 annet ledd. Adgangen til å utsette innsyn i dokument etter gjeldende tredje ledd er nokså snever, idét den bare gir adgang til å utsette innsyn i et dokument *til det har komme fram til den det vedkjem*. Foreløpige tilsynsrapporter som sendes til kommunen for uttalelse kan med hjemmel i denne bestemmelsen bare unntas inntil den foreløpige rapporten har kommet fram til kommunen. Med departementets forslag til endring, vil det bli mulig å unnta fra innsyn foreløpige tilsynsrapporter inntil endelig rapport foreligger. Dette vil kunne skape arbeidsro for Fylkesmannen og andre statlige tilsynsorgan, og det vil kunne forhindre ”støy” for kommunen i forkant av en endelig rapport. Hensynet til åpenhet i forvaltningen vil ivaretas ved at det vil kunne gis innsyn i de foreløpige rapportene når den endelige rapporten foreligger.

Departementets forslag til siste setning i § 5 annet ledd avgrenser regelen til *tilsyn med plikter som berre er pålagde kommunane og fylkeskommunane*. Vi stiller spørsmål ved om regelen er gitt et for snevert anvendelsesområde. Som eksempel nevner vi privatskolelova § 7-2, hvor det fremgår at departementet skal føre tilsyn med skoler som er godkjent etter privatskoleloven. Vi antar at det vil være samme behov for utsatt innsyn i foreløpige rapporter som dreier seg om tilsyn med privatskoler.

Med hilsen

Dette dokumentet er elektronisk godkjent av

Katrine Bjørnstad e.f.
direktør

Gøril Hjelseth
seniorrådgiver

Saksbehandler: Gøril Hjelseth